

Moció institucional pel reconeixement, ajuts i benestar social de les persones afectades per la malaltia celíaca

1. Atès que, la malaltia celíaca afecta un nombre considerable de persones i aquesta xifra augmenta de manera directament proporcional a l'accessibilitat de les proves de detecció i a una major divulgació i comprensió de la malaltia.
2. Atès que, segon l'Associació de Celíacs de Catalunya, les estadístiques indiquen que a Catalunya hi ha unes 75.000 persones celíaques, de les quals un 85% encara no estan diagnosticades (a una de cada 100 persones se li diagnostica celiaquia, però tant important com aquesta dada és un altra que diu que 9 de cada 10 persones amb celiaquia ignoren que la pateixen).
3. Atès que la malaltia celíaca és un trastorn multi sistèmic (afecta a més d'un òrgan i la seva manifestació no és únicament de caràcter digestiu) induït per la ingesta de gluten de blat, sègol, ordi i probablement avena, què es produeix en persones amb predisposició genètica de totes les edats des de la primera infància endavant. L'Associació de Celíacs d'Europa la defineix com una malaltia autoimmune .
4. Atès que, quan les persones afectades per la malaltia prenen aliments amb gluten el sistema immunològic fa una reacció creuada amb el teixit de l'intestí prim, provocant una reacció inflamatòria (anomenada atròfia de les vellositats, què interfereix en l'absorció de nutrients, vitamines i minerals, pel fet que les vellositats intestinals són les responsables de l'absorció dels mateixos. L'alteració en l'absorció de nutrients provoca malnutrició, malgrat que aquestes persones realitzen una ingesta adequada d'aliments.
5. Atès que, els símptomes més freqüents de la malaltia celíaca, dependent de l'edat del/de la pacient, són pèrdua de gana i de pes, fatiga, nàusees, vòmits, diarrea, dolor i distensió abdominal, pèrdua de massa muscular, erupcions cutànies, nafres en la boca, trombocitosis, retard en el creixement, entre d'altres símptomes.
6. Atès que, la persona afectada per la malaltia i no diagnosticada pot presentar una sèrie de problemes de salut molt importats, raó per la qual és vital facilitar les proves de diagnòstic i vigilar les familiars dels afectats/de les afectades, per ser una malaltia amb carga genètica. Existeix el risc de desenvolupar complicacions per la salut com: anèmia ferropènica, inici prematur d'osteoporosis, infertilitat, avortaments involuntaris de repetició, intolerància secundària a la lactosa, trastorns del sistema nerviós central i perifèric, càncer gastrointestinal, etc.

7. Atès que la malaltia celíaca és més comú entre les persones amb altres factors autoimmunes: dermatitis herpetiforme, diabetis mellitus tipus 1, malalties del tiroides, malalties hepàtiques, Síndrome de Williams, Síndrome de Down, Síndrome de Turner, fibromiàlgia, fatiga crònica,... Les malalties associades normalment la precedeixen, però també poden manifestar-se'n al mateix temps i inclús després.

8. Atès que, la malaltia celíaca es pot complicar davant la falta d'un diagnòstic precoç o entre pacients amb escassa adherència a la dieta sense gluten. En l'actualitat l'única prova conclouent és l'endoscòpia, però des de l'any 2012 s'admet el diagnòstic en infants menors de 12 anys sense realitzar l'endoscòpia, si els marcadors en sang i les proves genètiques són positives.

9. Atès que, l'únic tractament actual de la malaltia celíaca, tant en pacients simptomàtics com asimptomàtics consisteix en seguir una dieta estricta sense gluten, que possibilita la recuperació de l'intestí prim. El règim sense gluten s'ha de seguir durant tota la vida.

10. Atès que, la ingesta de petites quantitats de gluten o d'aliments sense gluten, però contaminats, poden derivar en molèsties i trastorns importants i problemàtics pels pacients. Les fonts més evidents de gluten són el pa, molts cereals de desdèjuni, la pasta, les pizzes, els pastissos i les galetes elaborats amb blat, orni, sègol i avena. Però el gluten es pot utilitzar per donar millor estructura a productes alimentaris com les salsitxes, els productes de brou, les sopes i les salses. I, a vegades, es pot produir un consum no detectat perquè els productes naturals i frescs (carn, verdures, llegums, ous, productes làctics,...) s'hagin contaminat per manipulació creuada (els aliments d'una dieta sense gluten s'han de preparar utilitzant utensilis independents, com per exemple una torradora d'ús exclusiu).

11. Atès que, la necessitat de seguir una dieta estricta lliure de gluten i el fet de requerir d'especial atenció per evitar una possible contaminació creuada, fa que molts celíacs passen dificultats a l'hora de sortir a dinar, sopar,... fora de casa seva, perquè malgrat que hi ha establiments de restauració, el quals ja ofereixen una carta específica lliure de gluten, encara són una minoria. Aquesta mancança d'establiments amb menús aptes i fiables per a celíacs és causa de frustració i "exclusió social", més destacable en un país mediterrani, on les activitats d'índole social són element integrador i formen part intrínseca de la nostra cultura. En aquest sentint, es de destacar la labor d'associacions com "Celíacs de Catalunya" amb el seu servei gratuït d'informació i assessoria a empresaris, emprenedors i institucions públiques i privades.

12. Atès que, a la cistella de la compra, la diferència de preu entre un mateix producte amb i sense gluten pot arribar a ser "abismal". Una persona celíaca la pot veure incrementada en uns 33€ setmanals, 132€ mensuals o 1.600€ anuals. Si tenim en compte la gran carga genètica d'aquesta malaltia, ens podem trobar en una mateixa

família amb més d'un membre celíac, què significaria una despesa molt importat i fins i tot, en moltes ocasions, insostenible (pot arribar a ser un 288% més car).

13. Atès que, hem de considerar la malaltia celíaca com una malaltia crònica. Els/les pacients, sense el compliment d'una dieta estricta lliure de gluten, poden patir els trastorns comentats anteriorment.

14. Atès que, Espanya és l'únic país de la Unió Europea, que no dona ajudes directes als afectats per la celiaquia.

Per tot això, es proposa al Ple Municipal de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès l'adopció dels següents **ACORDS**,

1. Manifestar el suport i el reconeixement per part de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès a tota la població celíaca de la ciutat.

2. Seguir treballant en el compliment de la Resolució 879/X del Parlament de Catalunya, de mesures dirigides a millorar la qualitat de vida de les persones celíaques, redactada a iniciativa de l'Associació Celíacs de Catalunya.

3. Instar a l'ajuntament de Sant Cugat, que dins el pla "Sant Cugat saludable" que s'està treballant, s'inclogui el desenvolupament de campanyes de sensibilització, difusió i comunicació, en relació a les al·lèrgies i intoleràncies alimentàries existents, entre elles la malaltia celíaca, i mentre no s'executi el Pla, es treballi de manera conjunta amb la regidoria de Comerç, per tal de portar a terme xerrades, conferències i accions de sensibilització sobre la malaltia celíaca.

4. Treballar de manera conjunta la regidoria de Comerç, perquè doni trasllat a les àrees pertinents, per tal de seguir promovent accions de formació entre els restauradors, comerciants, i altres agents implicats; accions de conscienciació, sensibilització i difusió de la malaltia així com de l'oferta que Sant Cugat ofereix a les persones afectades, amb l'objectiu de facilitar-los el dia a dia a la nostra ciutat i fer-la més receptiva.

5. Augmentar la disponibilitat d'aliments i begudes sense gluten i lliures d'exposició al gluten, en els esdeveniments i festes més importants de la nostra ciutat; afavorint la integració social i participació d'aquests col·lectiu en l'àmbit cultural i d'oci de Sant Cugat del Vallès.

6. Instar a l'Ajuntament de Sant Cugat, que a través dels serveis socials de l'Ajuntament, quan es destinin recursos a les famílies que precisen d'aquests serveis, es tinguin en compte també aquelles famílies que per ingressos no puguin fer-se càrrec del sobrecost que suposa l'adquisició d'aliments aptes per a celíacs.

7. Demanar al Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, que es reforcin les instruccions, per tal, que d'acord amb el criteri professional, davant de qualsevol mena de dubte, es puguin demanar les proves específiques per a la detecció de la malaltia, així com també instar a la Generalitat de Catalunya a destinar recursos per a la investigació pública, prevenció i tractament relacionat amb la malaltia celíaca, així com un seguiment adequat; i reclamar al Govern de l'Estat, d'acord amb la resolució aprovada per unanimitat pel Parlament de Catalunya sobre l'adopció de mesures per a millorar la qualitat de vida dels celíacs, a establir ajuts econòmics o beneficis fiscals per a les persones celíaques i rebaixar l'IVA dels productes alimentaris sense gluten al tipus superreduït del 4%.

8. Instar al Govern espanyol, al Congrés dels Diputats i al Senat per tal que es modifiqui la Llei 37/1992, de l'Impost sobre el Valor Afegit per incorporar els productes sense gluten als béns subjectes a un tipus d'IVA del 4 per cent.

9. Garantir que aquests acords es traslladin al Govern de la Generalitat de Catalunya, a l'Associació de Celíacs de Catalunya, al Gremi d'Hostaleria i Turisme del Vallès Occidental i Barcelonès i a les Associacions de Comerciants de Sant Cugat.

Sant Cugat del Vallès, 11 d'abril del 2016